

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:
Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Néhány szó egy jövedelmező gazdasági ág. meghonosításáról.

Általános a panasz, hogy csupán földműveléssel foglalkozó nép helyzete nap-nap után sanyarubb, a tulmagas állami és községi adók, az ármentesítési költség oly súlyos teherként nehezdednek a földbirtokra, hogy az évenkénti csekély terményeket és a mult évitől eltekintve, nagyon alacsony gabona árakat figyelembe véve, alig hozza meg a földbirtok a főke 2-3 %-át.

Kétségtelen, hogy ezen panasz nagyon is jogos, és éppen a panasz jogosságán a kormány is felbuzdulva, mindenféle módokat iparkodik a belterjes (intenzív) gazdálkodást, valamint a házi ipart meghonosítani. Hogy ezen irányban mily lépéseket illetve intézkedéseket tett a kormány Békésmegyében, ezt, azt hiszem mint közudomású tényt szükségtelen bővebben fejtegetnem.

Miután a belterjes gazdálkodás eszméje, éppen célszerűségénél fogva, a köznép előtt is hova tovább terjed, — mert elmúlt már ama boldog idő, hogy a földet egymás után 4-5-szöri buzatermesre kényszerítették, hogy aratástól Szt.-Mihály napig a tarlót vígan hagytuk zöldelni, a nélkül hogy a nyári ugarolással, az őszi szántást megkönnyítették, illetőleg a termő földet, az időjárás termékenyítő hatásának kitették volna. — Önkénytelenül szembeötlik a méhészet mint gazdasági mellékfoglalkozás eszméje, annál is inkább, mert tudomásom szerint, Szarvas városában a méhészet, különösen az okszerű méhészet kérdése, eltekintve egy-egy szorgalmasabb műkedvelőtől igen gyenge lábón áll.

Felvettetvén a méhészet kérdése, első sorban annak kimutatására szoritkozom mily haszonnal jár az okszerű méhészet. Nem akarok

itt külföldi példákra hivatkozni, mert kétségtelen az, hogy e tekintetben oly példákra találunk, melyeket a méhészetre mint mellékesen üzött gazdálkodási ágazatra, alkalmazni nem lehet, éppen azért a méhészet hasznosságának bizonyítására hivatkozom a mi viszonyainknak teljesen megfelelő és a „Magyar méh“ című szaklapban megjelent példákra, nevezetesen a hivatkozott lap ez évi első számában ki van mutatva, hogy Fekete hegyen (Bács m.) K. A. ur 120 méh család után egy év alatt 3000 klgm., B. S. ur egy mű raj után egy év alatt 31 klgm., M. Gy. ur rosz méh legelő és gyenge teletetés mellett 12 méh család után egy év alatt 150 klgm. mézet pergetett, de van ennél még meglepőbb eredmény is, ugyancsak a hivatkozott lap 6-7 számában Cs. K. ur arról számol be, hogy minden erős (mesterségesen erősített) kaptára után évente egy métermázsa mézet nyert.

Nem fér az adatokat közölt urak szava hihetőségéhez a kétely árnyéka sem, s ha a méz értékét métermázsként csak 30-35 frtjával számítom, pedig az országos méhészeti egyesület mézértékesítő bizottsága ennél nagyobb áron tudta tagjainak a megkívánt alakban szállított mézét értékesíteni, kétségen kívül áll a méhészkedés jövedelmező volta.

Szinte hallom az esetleges ellenvéleményt, termeltem annyi és annyi mézet, bajlódtam a méhekkel, a kipergetéssel és a méz mégis a nyakamon maradt. Van ezen észrevételnek is alapja. De vajjon ki ennek az oka? Nem önmagunk vagyunk-e okozói annak, hogy a termelő a termékét nem tudja értékesíteni, vagy csak oly áron, hogy nem fizeti meg a termelési fáradságot sem. Ezen igen könnyű a segítség, honosítsuk meg ház tartásunkban a külföld példájára a méz élvezetét, használjuk a mézet mindazon esetekben (mert egy két esettől eltekintve

lehet) midőn cukrot használunk, bizonyára nem lesz állítólagos tultermelésünk.

A méhészet hasznosságát kimutatván azt hiszem nem kell bővebben fejtegetnem a méhészet lélekemelő voltát, aki valaha, levetkőzve a méh csipéstől félelmét, ha nem is foglalkozott méhekkel hanem csak megfigyelte a méhek munkálkodását, látta azon pontos munka beosztást, azon, — ha szabad úgy szólnom — bámulatos társadalmi rendet mely egy méh családot jellemzi, önkénytelenül hive és magasztalója lesz a méheknek. Még számos jó tulajdonságot lehetne felsorolni, mely úgy a méhészettel mint foglalkozással, mint a méh hasznosságával van összefüggésben, hogy egyebet ne említsek kétségtelen tényt képez az, miszerint a méhek a növények termékenységét éppen a különböző nemű himporok áthordásával fokozzák, sőt sok esetben egyenesen mint a különböző nemű növények megtermékenyítő szerepelnek, de ezen kérdések foglalása a jelen rövid felszólalásom keretén kívül esik.

Áttérek ezután azon módokra melylyel szerény nézetem szerint népünket az okszerű méhészettel megismertetni, és kedvét a méhészet önálló művelésére serkenteni lehetne.

Állítson fel a város közköltségen egy 15-20 Dzirzen-féle kaptárból álló méhest, tartasson az okszerű méh kezeléssel hetenkint előadást, melyben ne csupán méhek kezelése, de egyuttal népszerű és vonzó előadásban a méh természetrajzi tulajdonságai, a méh család élete, ismertessék. Nincs kétségem az iránt, hogy Szarvas város tanítói közül ne akadna, aki méhészettel foglalkozván, habár szerény díjazás mellett is, a nemes cél által lelkesítve a népszerű előadások tartására vállalkozzék. Nem lesz előtte járatlan ut, mert a kormány vándor méhésztanítói évente többször városunkban előadást tartván, azon

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCZÁJA.

Egy mindennapi történet.

Régi történet, az életben gyakran előfordul, a tárgy mindég ugyanaz, csak a személyek változnak.

A korán árván maradt Margittal is ugy történt, őt is elsodorla, megtörte az élet vihara: pedig messze földön kellett keresni hozzáfogható szép leányt, kinek szelid kék szemében annyi érzés, oly meleg kedély s nemes szív sugárzott, a kinek hosszú szőke haján egy ragyogott az esti nap sugára. Kedves gyermek volt ő már akkor is, midőn atyját, később pedig anyját, kinek ő volt egyetlen öröme e földön, kísérték ki a zöld pázsitos temető kertjébe, a midőn nem érte még a reá mért csapást, mosolygó arccal játszott a sirdomb sárga rügeivel s nevető arccal szórta a földet anyja koporsójára; a hólottas gyülekezet szánakozva tekintett reá, s nem akadt egy is, ki szívből nem sajnálta volna a kis árvát.

A kis leányt aztán rokonai vették magukhoz s felnevelték őt úgy, miként anyja kívánta; szeretettel gondossággal, mlt a leány komolyságával, szivnemes ségével s szépségével idővel még csak fokozott. Büszkék voltak rokonai reá, mert vidékének ő volt az első szépsége s mert a vármegye fiatalsága neki nyújtotta a szépség koszoruját.

De ő mindennek daczára nem szőtt soha meg nem valószínű álom képeket, hanem megmaradt szokott egyszerűségében, a mi annyi bajt kölcsönzött neki, s egykedvűen vette a környék fiatalságának többé kevésbé sikerült bókjai. Általánosn elterjedt róla azon nézet, hogy olyan, mint egy szobor, szép, de szivtelen.

Pedig ha szívébe láttak volna, ha vizsgáló szemekkel kifürkészthették volna azon mély szerelmet, mely egész lényét betölté, s mely a környék egyik csinos fiatal emberét, egykori játszó társát, Benkő Gyulát körül övezé tisztelettel s csodálattal bámullattal látták volna annak igaz érzelmét, kit előbb szépségéért istenítették s hidegségéért sajnáltak.

Ezalatt multak az évek, Benkő Gyula, ki szintén hasonló érzellemmel viseltetett Margit iránt s ki meggyőződve annak rokonszenvéről, boldog volt, s a fővárosban készítette magát elő a jövő pályára, Margit pedig folytatta régi életét, s nevelő rokonai kiházasítási tervekkel foglalkoztak.

Most épen egy új kőrő lépett fel, egy gazdag előkelő földbirtokos, kinek rokonai összeköttetései csak előnyére szolgálhattak Margit nevelő szüleinek, s ki vagyonával biztosítani látszott Margit boldogságát. De Margit mindég kitért rokonai unszolása elől, bár egyenesen ellenmondani, tekintve rokonai határozott akaratát, nem mert.

Margit — szölt egy este nevelő atyja hozzá —

itt az idő midőn komolyan kell gondolkoznod jövődről, s határoznod kell.

Határoztam, szölt Margit némi habozással itt maradok maguknál, hiszen itten olyan jó s engem annyira szeretnek!

Nem, leányom ez így örökké nem maradhat, jövőd érdekében meg kell szoknod, azt a gondolatot, hogy eltávozva tőlünk, egy férfi oldala mellett kell új otthon alkotnod, mely, tette hozzá nevetve, remélem boldogabb lesz az eddiginél.

Margit mélyen elpirulva hallgatott s földre szegezve szemét a kert virágaival játszott.

De hát miért nem? — kérdé végre nevelő atyja a hosszas tünődés miatt haragra lobbanva, kissé indulatosabban.

Mert nem szeretem, mondá Margit egész határozottsággal, mert nem akarom őt szerencsétlenné, s magam folyton kínlóddóvá tenni, mert érzem, ha az övé lennék, bünt követnék el, oly bünt, mit megbocsájtani nem lehetne soha.

Hogyan, talán mást szeretsz?

Igen — mondá Margit szelid szemét könyörgőn emelve nevelő atyja arczára — igen, mást szeretek, Benkő Gyulát s csakis az övé senki másé nem akarok lenni.

Egy darabig némán néztek egymásra, mignem Margit nevelő atyja szilárd léptekkel tova sietett, folyton azt ismételve nem, azt nem lehet.

Szomorú napok következtek ezután, Margit ro-

